

HÁROM VÉGE

Megújuló felsőoktatás

Szombathelyi születésű az ELTE újonnan megválasztott rektora, Borhy László, aki a SEK megújulásáról is beszélt. **11.**

Egy szerző, két kötet

Egyszerre két könyve jelent meg Vas megye népszerű irodalmárának, Fűzfa Baláznak. A hangulatos bemutatón jártunk. **10.**

A vépi Vénusz

Hármas lakodalom színhelye volt a XVIII. század második felében a vépi kastély patinás épülete. Hogyan kapcsolódik mindhez Rákóczi Ferenchez? **10.**

BUDAI DÁVID
budai.david@vasnepe.hu

Három fiatal két hónapja alapított egy eredeti cigányzenét játszó együttest. Azóta nyertek egy Ki mit tud?-ot, és már négyen vannak.

Aki hallgatott már valaha autentikus cigány zenét, az tudja, hogy egyszerre nagyon is tud szomorú és vidám lenni a zene, és az nem létezik, hogy a ritmus ne pörögne fel a szám végére. Felpörög. Főleg ha a 17 éves *Kővári Niko-lász* kezében van a kanna vagy a kahan, és ha a 28 éves *Horváth Tamás* énekel. Ők ketten, mint mondják, időtlen idők óta ismerik egymást, mindketten a zene bűvöletében éltek mindig is. Tamást már óvodáskorában felfedezték: színdarabokban és karácsonyi műsorokban mutatta meg egészen különleges énekhangját, és amelyik iskolai Ki mit tud?-on elindult, azt megnyerte. Zenei pályára akart lépni, 14 éves korában el is határozta, hogy Pécsre megy a Gandhi Gimnázium, Kollégium és Alapfokú Művészeti Iskolába. Édesanyja azonban nem engedte, talán mert féltette, talán mert nem volt meg rá az anyagi fedezet, talán mindkettő, a lényeg, hogy Tamás nem tanulhatott zenét, és azóta, hogy ez a gyerekkori álom összetört, eltelt 14 év.

Azt azonban, hogy egyszer zenész lesz, igazi zenész, soha nem adta fel. Niko-lász sorsa is szomorú, ő ötévesen elvesztette szüleit, de ő sem az a típus, aki feladja. Az első ceglédi kanna 13 évesen került a kezébe, és azóta minden vágya, hogy egy együttesben játszhasson. Mint elmesélte, neki veleszületett ritmusérzke van, keze biztosan üti a ritmust, mindegy mi történik körülötte, például hogy a 27 éves *Horváth Bence* pengeti-e mellette a gitárt. Bence családja csupa muzsikusból áll, mindenki játszik valamilyen hangszeren, ő például hat évig tanult zongorázni általánosban, és ugyanennyi ideig tanulmányozta a kottafejeket is, ám míg más odáig lenne attól, hogy tud zongorázni, Bencét soha nem mozgatták meg annyira a billentyűk. Talán azért, mert a cigány zenében nemigen van zongora. Így fogta magát, és pár évvel ezelőtt átnyergelt a gitárra. Mivel tudott zongorázni, nem

A Gipsy fiúk: Ferkovics Benjámín, Horváth Tamás, Kővári Niko-lász és Horváth Bence, a Ki mit tud? győztesei

FOTÓ: SZENDI PÉTER

Négyen, nagyon ÉRZIK A RITMUST

„Ez a csapat így jó, ahogyan van, én innen ki nem lépek soha, nem fogjuk abbahagyni a zenélést, az biztos.”

jelentett gondot megtanulni pengetni sem.

Alig két hónappal ezelőtt a három szombathelyi fiatal úgy gondolta, itt az idő összeállni és megmutatni, milyen az, ha valaki szívből zenél, milyen az autentikus cigány zene, ami még véletlenül sem keverendő össze a mulatóssal. Az olyan volna, mintha a dzsesszt keverné valaki a szintipppal. Mikor a három srác nemrég elhatározta, hogy elkezdenek együtt zenélni, már sietniük kellett, mivel június 1-én jött az első megmérettetés, az ötödik Vas megyei roma Ki mit tud?

Az eseményről mi is tudósítottunk, és mikor én a tehetségkutatóra érkeztem, láttam a srácokat egy fa tövében gyakorolni. „Na, megvan az első helyezett” – gondoltam

Minden héten kétszer, a roma önkormányzat épületében vannak a próbák

FOTÓ: SZENDI PÉTER

is magamban. Mint utóbb kiderült, a Gipsy Trió valóban győzött kategóriájában, és ami talán még ennél is fontosabb, a zsűri elnöke azt mondta nekik, hogy a kedvencei lettek. Egy zsűrielnök szájából ez mindenképpen nagy szó, de ha ez a zsűrielnök történetesen a 100 Tagú Cigányzenekar elnöke, *Beke Farkas Nándor*, akkor már igazán van miért örülnie a fiúknak. Ők ráadásul nem is re-

ménykedtek a győzelemben – mint kiderült, úgy a dobogó aljára lótték be magukat.

A fiúk, akik két hete még mint Gipsy Trió működtek, már inkább a Gipsy Fiúk névre hallgatnak, hiszen most hétfőn csatlakozott hozzájuk a 18 éves *Ferkovics Benjámín* is, aki egy éve autodidakta módon, két-három hónap alatt tanult meg gitározni. Persze ma már nem a Muszty-Dobay-féle Gitáriskolából tanul-

nak a fiatalok, hanem a Youtube-ról. Benjámín, ha teheti, leginkább rockot hallgat, de ez nem akadályozza meg abban, hogy meghallgassa a Ternipe együttes felvételeit, akiknek a számaikat jelenleg játszzák.

A tények ismeretében – tudniillik, hogy hőseink évek óta profi zenészek és ismerték is egymást – talán kicsit későn állt össze a banda, most viszont minden jel arra mutat,

hogy szerencsés csillagzat alatt született meg. *Ferkovics József*, a roma önkormányzat kultúráért felelős képviselője elmondta, a céljuk, hogy segítsék a tehetséges fiatalokat mindenben, amiben csak lehetséges, így fellépéseket szerveznek és próbatermet adnak nekik.

Legközelebb Bükön állnak színpadra, a III. Roma Gasztronómiai Napon, június 30-án. Az önkormányzat azt szeretné, ha az eredeti roma hagyományok fennmaradnának, éppen ezért nemcsak a Gipsy Triót támogatják, hanem iskolás gyerekekből táncsoportot is verbuválnak a jövőben, ahol a gyerekek igazi profiktól tanulhatják meg az egyes táncjársásokat.

A tapasztalat sajnos az, hogy a hagyományokat a szülők nem adják át gyermekeiknek, legfőképpen azért, mert már ők sem ismerik. A Gipsy Trió megalakulásával nemcsak Szombathelyen tölt be őr, hanem az egész megyében, hiszen autentikus cigány zenét játszó együttes rajtuk kívül nincs a környéken.

A srácok jelenleg feldolgozásokat játszanak, és egyelőre nyolc számot tudnak bombabiztosan, de napról napra nő a repertoárjuk, hála a legalább heti két próbának és annak, hogy nagyon gyorsan tanulnak. Egy számot elég egyszer, legfeljebb kétszer meghallgatniuk, és már le tudják játszani, aztán csak összerakják és kicsit felpörgetik, a saját ízlésükre formálják – mesélik.

Ugyan a roma önkormányzat épületében van helyük, idejük azonban már kevésbé, egyrészt mindenkinek dolgoznia kell, sokszor nehéz az egyeztetés, és a családtól sem lehet minden időt elrabolni. Miközben játszanak, látszik, hogy az együttes a fontossági sorrendben mindannyiuknál egyre inkább az első helyre kerül. Sokszor előfordul, hogy két zenész, bár külön-külön zseniálisat alkot, együtt kioltja egymást, egyszerűen nem illenek össze. A Gipsy Fiúkkal szerencsére nem ez a helyzet, aki hallja őket, egyből megérti, milyen az, amikor valami tényleg egyben van.

Ahhoz azonban, hogy egyben is maradjanak, támogatókra van szükségük, főleg, hogy a tervek szerint a jövőben még egy gitáros srác és még egy énekes lány csatlakozik hozzájuk. Így ki tudja, lehet, hogy küszöbön van még egy névváltás, de mindez mit sem számít, a lényeg, hogy Vas megyében van végre egy olyan együttes, amelyik autentikus cigány zenét játszik, nem is akárhogyan.

Dolgoznak saját szerzeményeken is, ami mint mondják, az életről fog szólni, az útról, amin járnak. – Ez a csapat így jó, ahogyan van, én innen ki nem lépek soha, nem fogjuk abbahagyni a zenélést, az biztos – mondja Tamás.